

NEBNA

NEJEDN

Biblioteka
ČAROBNA ŠUMA
MEBIJUS – Knjiga 2

MEBIJUS – **ARZAK**

Naslov originala:
Arzach (1975)

Glavni urednici:
Slobodan Jović i Borislav Pantić

Urednik:
Milan Jovanović

Prevod:
Ilija Čanak

Lektura:
Agencija Mahačma

Dizajn:
Vuk Popadić

Upis:
Savo Katalina @ Pero i miš

Štampa:
Rotografika

COPYRIGHT ZA SRPSKI PREVOD
© 2014. **Darkwood i Čarobna knjiga**

IZDAVAČI

Darkwood d.o.o.

Beograd

E-mail: info@darkwood.co.rs

www.darkwood.co.rs

011/2622-867

064/6465-755

Čarobna knjiga

Čarobna knjiga d.o.o.

Beograd

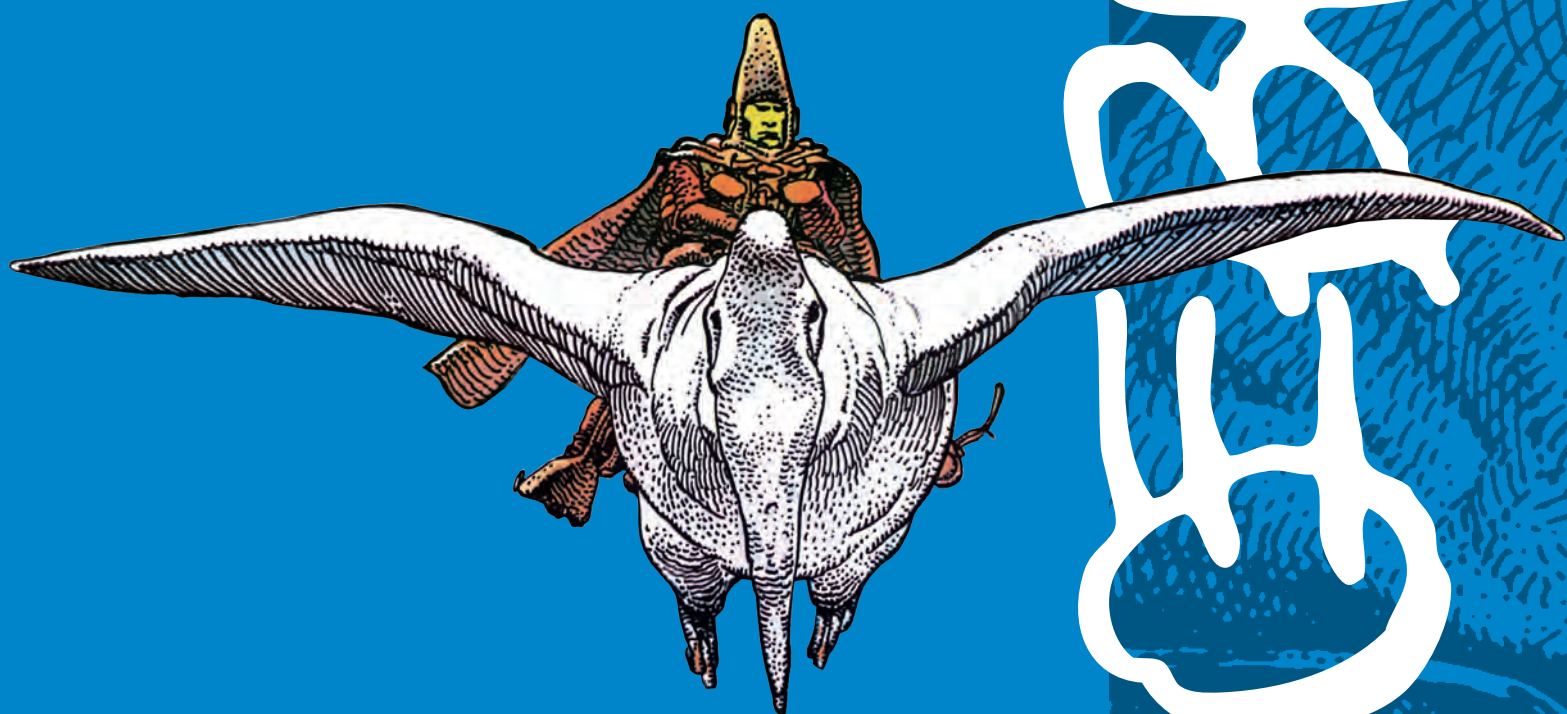
Plasman: 021/439-697

www.carobnaknjiga.rs

Published under license from Humanoids.
Arzach, Originally published in French
by Les Humanoïdes Associés. Copyright ©2014
Humanoids, Inc. Los Angeles. All rights reserved.
All characters, the distinctive likenesses thereof and all
related indicia are trademarks of Humanoids, Inc.
Humanoids is a trademark of Humanoids, Inc.
Los Angeles. The story, characters and incidents
mentioned in this book are entirely fictional.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
ISBN 978-86-6163-225-9
COBISS.SR-ID 209062156

ARZAK

ARZAK

UVODNIK

Kad je *Arzak* prvi put objavljen, odziv javnosti bio je zapanjujući. Te stranice imale su efekat bombe, svojevrsne male revolucije u svetu stripa. Sama činjenica da nije bilo ni jedne jedine reči na stranicama albuma najpre je sve začudila. Pored toga, priča nije imala nikakve veze s prethodnim klasičnim narativnim tehnikama, barem kad je strip u pitanju, jer u savremenoj književnosti takav tip procesa ne predstavlja nikakvo iznenađenje. Naposljetku, nisam se štedeo ni kad pričamo o grafičkom delu i posvećivao sam svakoj slici veliku pažnju, rad i energiju koju bih obično, u drugim okolnostima, rezervisao za izradu table ili neke ilustracije. Za mene je *Arzak* bio neka vrsta prelaska na delo, uranjanje u čudesne svetove, van ovih vidljivih okom. Prema tome, ovde nije bilo posredi stvaranje još jedne čudnovate priče u nizu, već želja da se otkrije nešto veoma lično, zasnovano na mojim osećanjima. U glavi mi je bila zamisao da izrazim najdublji nivo svesti, negde na rubu podsvesti. Ova priča stoga vrví oniričkim elementima. Kada se čovek upusti u ovakav posao, vaš duh iznenada otvara velika krila, iz kojih se razmašu oblici, slike, arhetipovi koje nosimo u sebi. U prvoj slici, na primer, gigantski toranj jasan je falički simbol, baš kao i Arzakov šešir i veliki broj drugih oblika razasutih po ovim stranicama. Jasno, ništa od toga nije namerno urađeno, nisam seo za radni sto i rekao: „Znaš kako, sad ću nacrtati neki vrag u faličkom obliku.“ To se desilo mnogo suptilnije.

Arzak ima jednu vrlo negativnu stranu. Kad sam počeo da ga crtam, bio sam omeđen normama društva s kojim sam bio u kontaktu, a to su autori stripova, gde je sama pojava negativiteta bila nesumnjivi znak kvaliteta. Smrt je veoma zastupljena. Ptica je izvrstan primer tih morbidnih simbola: podseća na nekog preistorijskog reptila, izumrlu vrstu, a pritom se čini kao da je načinjena od betona.

U to doba nisam bio srećan, delovalo mi je da je svet težak i zabrinjavajući. Jedini izlaz za oslobađanje od tih okova, od kontrole svesti, bio je spuštanje na donje trase, one koje vode u tamna područja duše. A iza tih vrata nema ničega do predodžbi smrti, bolesti, patnje i užasa.

Otvoriti vrata ka visinama neuporedivo je teže. Izvesni ljudi za nečim takvim nemaju nikakvu potrebu. Oni su otrgnuti, odsečeni od dubina i uglavnom završe stvarajući anđelčiće bez ikakve veze sa stvarnošću. Stoga bi trebalo da se te pozitivne slike udruže sa onima iz ponora kako bi se stvorila jedna harmonična, između straha i nade. Moramo crpiti energiju s visina kako bismo osvetlili ponore. Stoga, kada duh prestane da bude vodič, čoveku više ne iskrsavaju slike smrti, već samo života. Uspeo sam da dođem do tog stadijuma tek posle mnogih pokušaja, istinskog rada na sveobuhvatnosti svog bića, svog ponašanja. izmenio sam režim ishrane, način komunikacije s drugima, odevanje... I nastavljam da radim na *Arzaku*...

Skretnica je najpre bila objavljena u *Pilotu*. Isprva je taj magazin za odrasle bio poprilično konzervativan, no jednog dana je Rene Gosini pokazao zadivljujuću volju da tu rutinu poremeti. Crtači su bili oduševljeni. Svake nedelje bismo se nas tridesetorica, a nekad i više, okupljali u istoj redakcijskoj sobi za sastanke. I ideje bi prštale sve dok ne bismo dobili gotov broj. Bez prestanka smo tražili nove pristupe. Meni je to savršeno pogodovalo. *Bluberi* mi je ostavljao izvestan predah, pa sam radio naučnofantastične ilustracije. Drije nije prestajao da mi govori: „Znaš, treba da nacrtáš strip u tom stilu...“, na šta sam ja odgovarao: „Da, da...“. No, bio sam u to doba prilično lenj i nije mi baš najbolje išlo.

Jednog dana sam ipak doneo odluku, popustio sam uzde svog nadahnuća i na kraju se pojavila *Skretnica*. U to doba sam redovno provodio odmore na ostrvu Re. To je jedno izrazito ravno ostrvo, pa sam, koristeći se klasičnim humorističkim postupkom koji se sastoji od izvrtanja vrednosti, od njega stvorio danteovsko mesto. Sasvim nesvesno, tema se pojavila sama od sebe, slike su se redale i stvarale vezu jedna s drugom.

Priča je jednostavna. Reč je o naizgled normalnim ljudima koji kreću na odmor i onda se sasvim iznenada nađu pred skretnicom... U svakom smislu te reči. I onda počinju nevolje. To je jedna nedvosmislena parabola: ako pratite utabane društvene staze, sve će biti u redu, ali ako se odvojite od njih i krenete zaobilaznim putem, skretnicom, e, onda možete očekivati čudnovate pustolovine i niko ne zna kuda vas te staze mogu odvesti...

MCEBIUS 1991.

POKRET ODRASLOG STRIPA

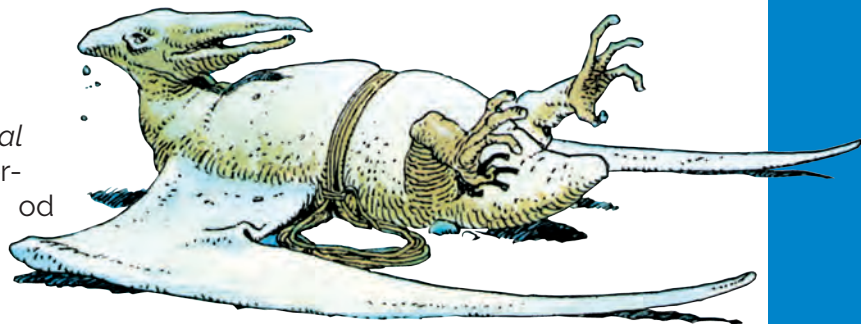
Milan JOVANOVIĆ

Da bismo razumeli kako je došlo do rađanja Mebijusa i njemu srodnih autora, kao i jednog potpuno novog načina razmišljanja u stripu, moramo se osvrnuti na vremenski kontekst u kom se taj Veliki prasak odigrao. Krajem šezdesetih stvari su još uvek funkcionisale po jasnim pravilima uspostavljenim u posleratnom, klasičnom frankofonom (*Bande dessinée*, tj. *BD*) stripu. Da li je u pitanju duh vremena i ima li to veze sa studentskim protestima u Francuskoj i širom Evrope ili je posredi samo sticaj okolnosti, ostavimo sociolozima da proučavaju. Kako bilo, tada stasava jedan nov talas autora, koji traže nove likovne i narativne izraze koje nije bilo moguće ostvariti u postojećim okvirima. Već ranih sedamdesetih dolazi do prvih potresa u postojećem sistemu izdavaštva, koji će se sredinom decenije pretvoriti u tektonski pokret i zauvek promeniti lice savremenog stripa. Inicijativa kojom je sve počelo danas se neformalno naziva „pokret odraslog stripa”. Grupa autora koja je prethodno već saradivala u *Pilotu* – Kler Breteše, Marsel Gotlib i Nikita Mandrika – pokrenula je 1972. godine nezavisnu izdavačku kuću *Edision di fromaž* (*Éditions du Fromage*) i nezavisni magazin *Eko de savan* (*L'Echo des savanes*). Za razliku od etabliranog *Dargoovog Pilota*, u kom je gajena tradicija takozvanog porodičnog stripa, namenjenog svim uzrastima, *Eko de savan* je imao nameru da se obraća odrasloj, zreloj čitalačkoj publici. Isprva su u magazinu objavljivani samo stripovi troje osnivača i on je izlazio kvartalno. Od 1974. godine u magazinu počinju da se objavljuju i radovi nekolicine drugih autora koji su se konceptualno uklapali u izdavačku politiku kuće. Najpre su to bili Aleksis, Harvi Kercman i Mebijus. Ubrzo magazin postaje dvomesečnik, a 1976. godine i mesečnik. U njemu je tada bilo moguće pronaći radove Ričarda Korbena, Roberta Kramba, Dika Đordana, Žaka Tardija i mnogih drugih velemajstora svetskog stripa. Magazin je kasnije menjao vlasnike i, s promenljivim uspehom i veoma bogatom bibliografijom, nastavio da (uz jedan kratak prekid) izlazi do danas. Iako je časopis nastavio da postoji, njegova matična kuća *Edision di fromaž* ugasila se već 1982. godine. Tokom decenije postojanja, pored magazina, objavljeno je i desetak naslova u formi albuma. Spisak autora je, razume se, kratak, ali više nego respektabilan: našli su se tu Berni Rajtson, Džo Kjubert i Žan-Klod Forest, ali ono što je za nas najznačajnije – prva albumska publikacija te izdavačke kuće bio je Mebijusov album *Kita Mahnita* (*Le Bandard fou*).

Kita Mahnita je strip koji je doživeo neverovatan uspeh. Ceo tiraž je rasprodat za nepunih godinu dana. Žan Žiro je i sa svojim alter egom doživeo brzu afirmaciju, a ono najvrednije će tek uslediti. Po sličnom receptu po kom je nastao *Edision di fromaž*, ubrzo nastaje još važniji poduhvat. Sledeći primer autora koji su osnovali pomenutu kuću, a u potrazi za još većom slobodom, Mebijus zajedno sa svojim prijateljima, takođe autorima neverovatnog talenta, Filipom Drijeom i Žan-Pjerom Dioneom, uz pomoć biznismena Bernara Farkasa, osniva novu izdavačku kuću – *Imanoid asosije* (*Les Humanoïdes Associés*). U okviru nje su pokrenuli

magazin *Metal irlan* (*Métal hurlant*), što iz današnje perspektive predstavlja jedan od najznačajnijih događaja u istoriji svetskog stripa. *Metal irlan* bismo na srpski jezik mogli prevesti kao *vrišteći* ili *zavijajući metal*.

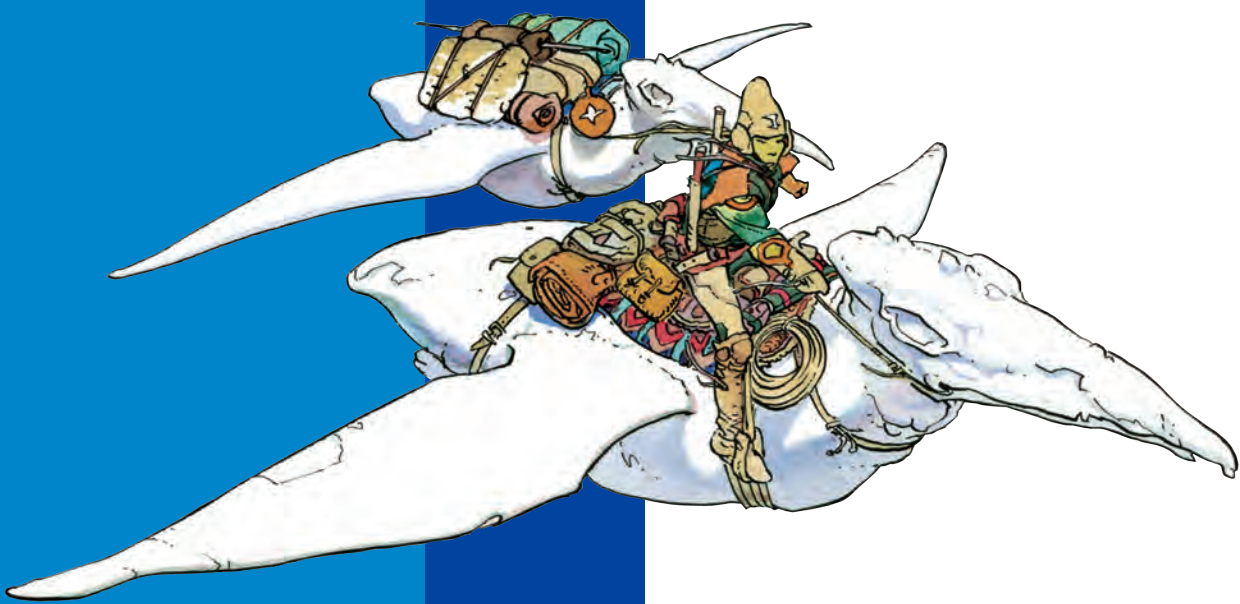

I upravo takav efekat je proizveo taj magazin. Bilo je to nešto što vam vrišti pravo u lice. Nešto što je nemoguće ne primetiti. Neobuzdana energija mladih autora koji ruše barijere. Supernova! Stoga nije čudno što je taj magazin već 1977. dobio svoje američko izdanje – *Hevi metal* (*Heavy Metal*). Za njim su sledila i izdanja u Španiji, Nemačkoj, Italiji...

Metal irlan je najpre izlazio kvartalno. Od sedmog broja je postao dvomesečnik, da bi se već od devetog broja prešlo na mesečni ritam izdavanja. Svaki broj je imao 68 strana, od čega 18 u boji. Izlazio je od decembra 1974. do jula 1987, kad je ugašen. U tom periodu objavljena su 133 broja. Ričard Korben, Berni Rajtson, Milo Manara, Gvido Krepaks, Enki Bilal, Herman Ipen, Žordi Bernet, Alehandro Žodorovski, Antonio Segura i mnogi drugi vanserijski autori stripova (uz osnivače magazina, razume se) objavljivali su stripove u tom jedinstvenom časopisu – i to je najbolji pokazatelj koliko je važno bilo pojaviti se u *Metal irlanu*. Osim stripova, u svakom broju objavljivani su prikazi i kritike naučnofantastičnih knjiga i filmova. Petnaest godina nakon gašenja magazina, *Imanoid asosije* pokušao je da ga vaskrsne, ali sve se završilo nakon dve godine i 14 brojeva. Američki pandan francuskom magazinu, *Hevi metal*, još uvek je aktivan, izlazi dvomesečno i došao je do 270. broja. Iako je kasnije uredništvo *Hevi metala* počelo da razvija sopstvenu uređivačku politiku i da objavljuje premijere pojedinih stripova, u početku su sadržinu američkog izdanja činili prevodi stripova prethodno objavljenih u *Metal irlanu*. Zahvaljujući tome, američka publika je imala mogućnost da se upozna sa stripovima evropskih autora, od kojih su mnogi, ma koliko cenjeni bili u Evropi, s one strane okeana bili nepoznati širim čitalačkim krugovima. Primera radi, u prva četiri broja *Hevi metala* (april–jul 1977) ljubitelji stripa u SAD imali su priliku da otkriju Mebijusov strip *Arzak*.

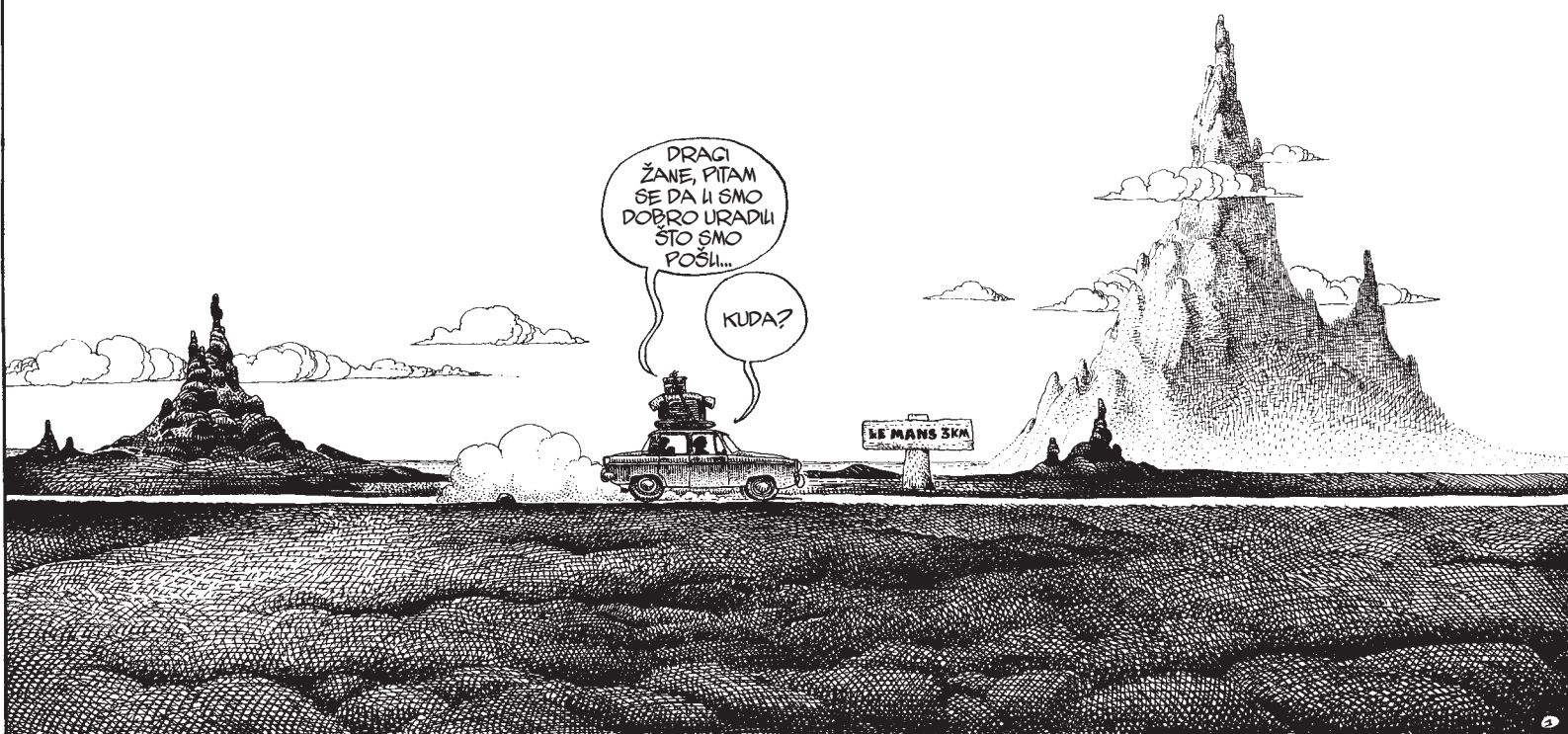
Strip pred vama je, dakle, prvi koji je Mebijus objavio u *Metal irlanu*. On je doneo nešto dotad neviđeno u likovnom izrazu. U grafičkoj bravuri koja ne opterećuje liniju crteža. Koja ostaje izuzetno čista. U narativnom pogledu, Mebijus je u toj meri bio likovno vešt i tehnički potkovan da mu reči gotovo i nisu bile potrebne. Takav način pripovedanja u tadašnjem stripu bio je bez presedana. U nekoliko odvojenih priča, koje se u celovitosti *Arzaka* transformišu u labavo povezana poglavlja, pratimo avanture ratnika i njegovog pteroida (vrsta pterodaktila) u raskošnom fantazmagoričnom svetu. Sve pršti od pokreta i boja, a svedeni kadrovi se smenjuju s grandioznim krupnim planovima, prenatrpanim detaljima koji često imaju manje ili više dokučivo značenje. U *Arzaku* je Mebijusov univerzum počeo da dobija jasne konture, koje će, iako onirične i samim tim neprekidno promenjive, formirati arhitektonski stil tako lako prepoznatljiv u većini kasnijih Mebijusovih stripova. Ono što je još važnije – tumačenje *Arzaka* u kontekstu vremena u kom je nastao samo je jedna strana medalje. Ili, da budemo dosledni paradoksalnosti i apsurdu kojim delo odiše, samo jedna strana Mebijusove trake. *Arzak*, kao što smo videli, ima veliki značaj za istoriju savremenog stripa. Ali istovremeno, to je delo koje jednako ubedljivo funkcioniše i bez predznanja o bilo čemu pomenutom. To je ono što klasike čini sjevremenim, zar ne?

WCEBUDS

SKRETNICA

ILI POLULUDE NEZGODE JEDNE MALE PORODICE DOK JE PUTOVALA
AUTOMOBILOM KROZ FRANCUSKU NAMERENA DA PROVEDE
JEDAN LEP MESEC GODIŠNJEG ODMORA NA OSTRVU RE.¹
ROMANSIRANI DOKUMENTARAC NACRTAN PEROM ŽANA ŽIROA
I ZASNOVAN NA ZBUNJUJUĆEM ODSUSTVU BILO KAKVOG
SCENARIJA, ŠTO JE ZASLUGA UPRAVO GOREPOMENUTOG.²

(1) SVAKU SLIČNOST IZMEĐU STVARNIH OSOBA I OVIH KOJE SUSREĆEMO U PRIČI BILO JE VRLO TEŠKO POSTIĆI...
(2) MORAM JEDNAKO STAVITI DO ZNANJA DA JE PRIČA KOJA SLEDI ZAISTA PREDATA U ZADATOM ROKU, TE SE U TOM SLUČAJU MOŽE REĆI „SVAKOM SVOJE“.

PA, OVAJ...
**SKRET-
NICOM!**

VELIKI MEĐUR-
ŽAVNI AUTO-PUTEVI
SU POSTALI PRE-
VIŠE OPASNI, DRA-
GA! NOVINE, RADIO
I TELEVIZIJA NE
PRESTAJU TO DA
TVRDE! DOBRO,
PRIZNAJEM
DA JE OVAJ
SPOREDNI
PUT PO-
MALO ZLO-
KOBAN...

ZAMISLI, NE
SAMO ŠTO NAM
POVEĆAVA ŠANSE
DA PREŽIVIMO
VEĆ NAM DAJE I
PRILIKU DA MALO
PRODANČUBIMO U
OVOM NEDOVOLJNO
ISTRAŽENOM
DELU FRANCUSKE
ZA PARIŽANE
KAO ŠTO SMO MI
(PRIZNAJMO).

SVAKAKO! ALI DA LI
IŠTA DOBJAMO OVIM
SKRETANJEM? POGINUTI
U SAOBRAĆAJNOJ
NESRECI JE GOTOVO
UTEŠNO BANALNO! DOK
SADA... (1)

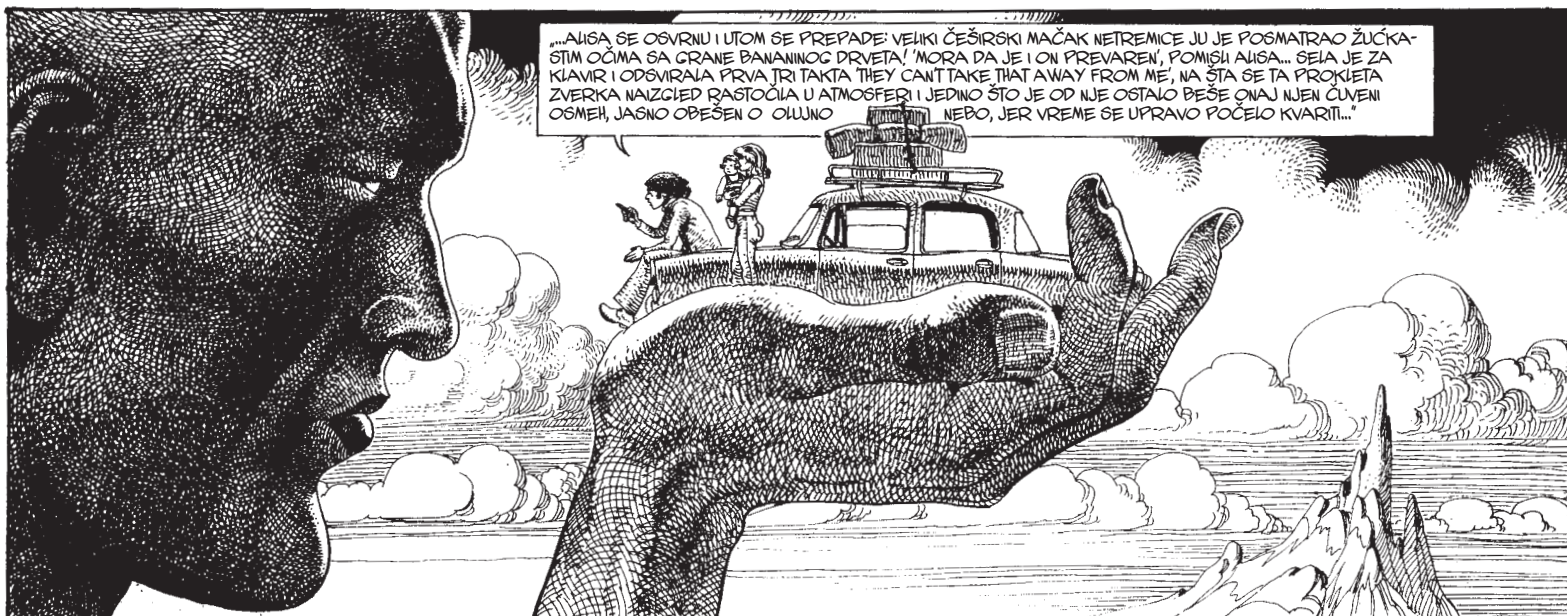
ČEKAJ...
ŠTA SE OVO
DEŠAVA?

(1) TRI TAČKE DAJU OVOJ REČENICI
ZLOKOBNU NOTU, A TO ĆE OPRAV-
DATI ONO ŠTO SLEDI.

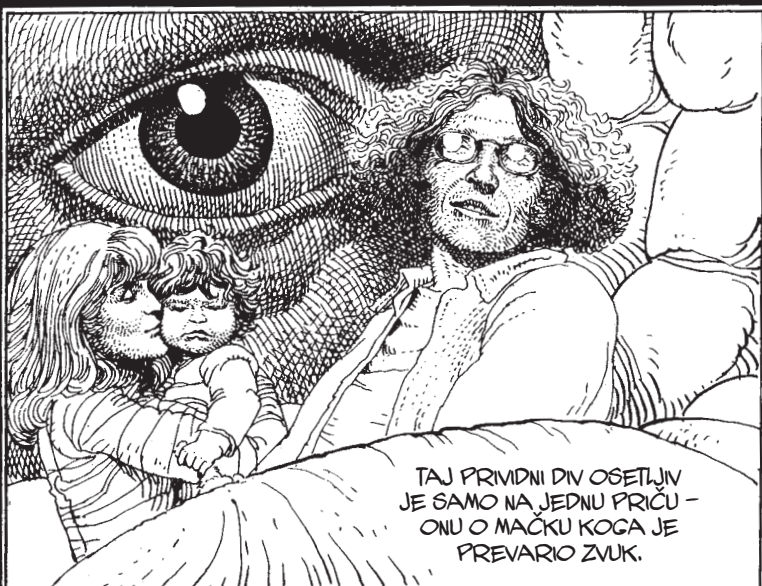
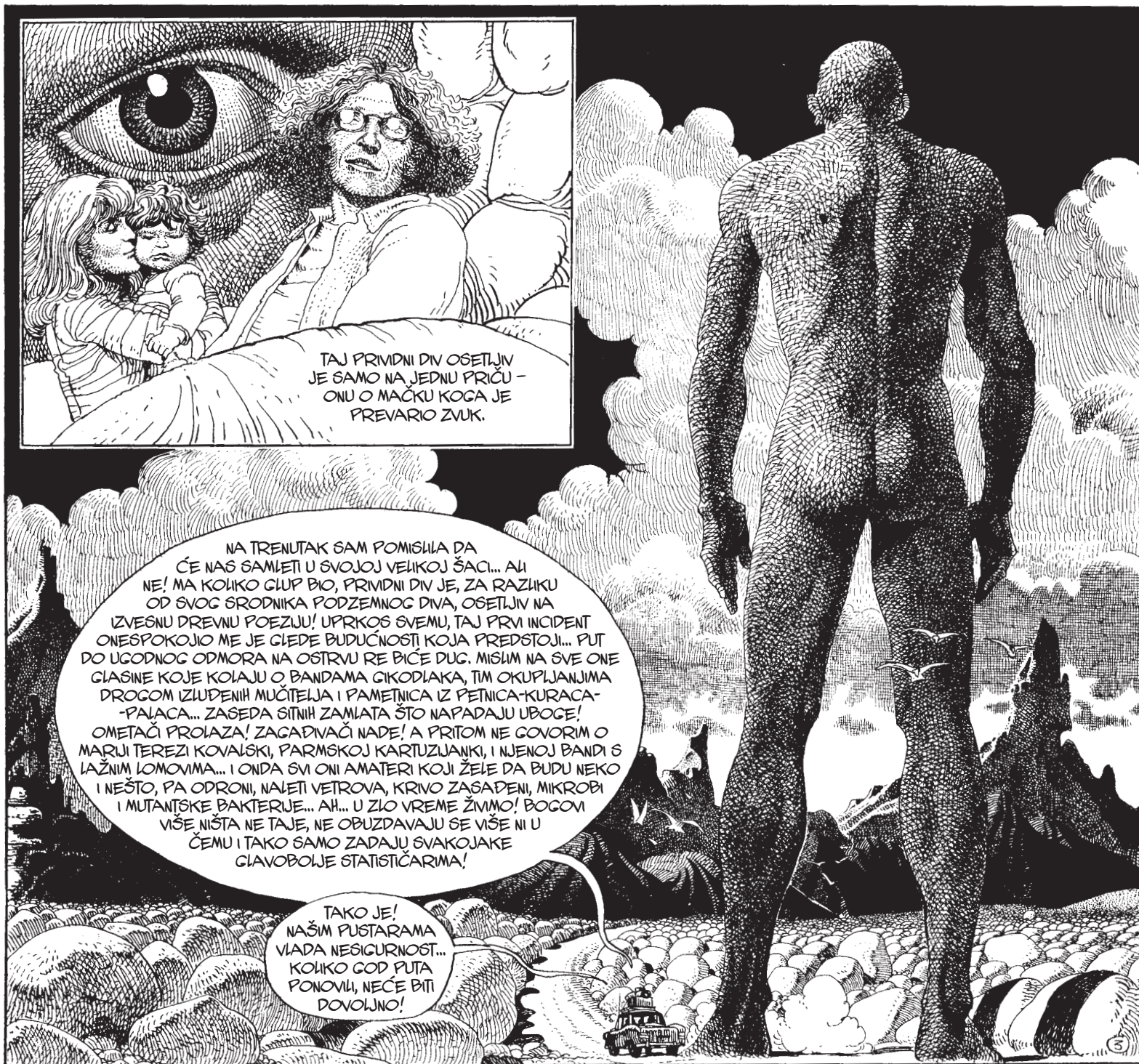
KO JE OVAJ
TIP?

OVAJ...
**PRIVIDNI
DIV!**

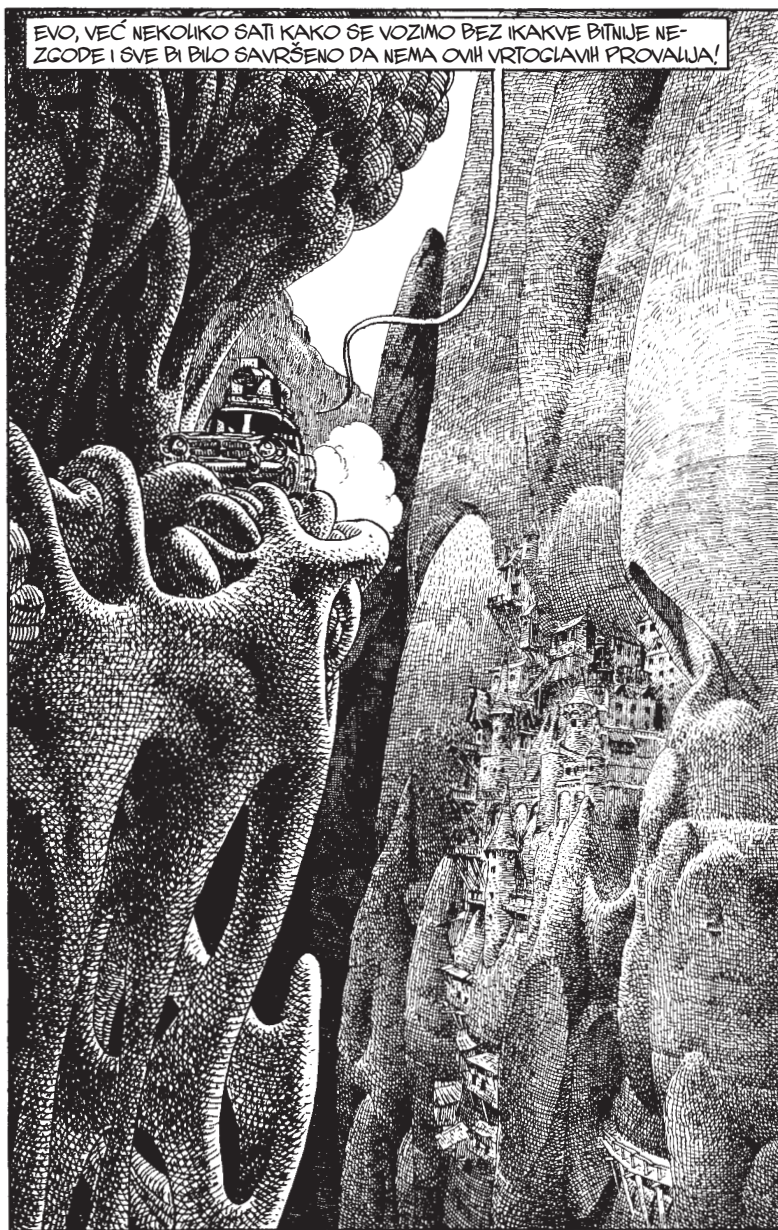
...AUGA SE OSVRNU I U TOM SE PREPADE: VELIKI ČEŠIRSKI MAČAK NETREMICE JU JE POSMATRAO ŽUČKASTIM OČIMA SA GRANE BANANINOG DRVETA! 'MORA DA JE I ON PREVAREN', POMISLI AUGA... SELA JE ZA KLAVIR I ODŠVIRALA PRVA TRI TAKTA THEY CAN'T TAKE THAT AWAY FROM ME, NA ŠTA SE TA PROKIETA ZVERKA NAIZGLED RASTOČILA U ATMOSFERI I JEDINO ŠTO JE OD NJE OSTALO PEŠE ONAJ NJEN ČUVENI OSMEH, JASNO OPEŠEN O OLUJNO NEBO, JER VREME SE UPRAVO POČELO KVARTILU...

TAJ PRIVIDNI DIV OSETLJIV JE SAMO NA JEDNU PRIČU - ONU O MAČKU KOGA JE PREVARILO ZVUK.

NA TRENUTAK SAM POMISLILA DA ĆE NAS SAMLETI U SVOJJOJ VELIKOJ ŠACI... AH NE! MA KOLIKO GLUP BIO, PRIVIDNI DIV JE, ZA RAZLIKU OD SVOG SRODNIKA PODZEMNOG DIVA, OSETLJIV NA IZVESNU DREVNU POEZIJU! UPRKOS SVEMU, TAJ PRVI INCIDENT ONESPOKOJIO ME JE GLEDE BUDUĆNOSTI KOJA PREDSTOJI... PUT DO UGODNOG ODMORA NA OSTRVU RE BIĆE DUG. MISLIM NA SVE ONE GLASINE KOJE KOLAJU O BANDAMA GIKODIAKA, TIM OKUPIJANJIMA DROGOM IZLUĐENIH MUČITELJA I PAMETNICA IZ PETNICA-KURACA-PALACA... ZASEDA SITNIH ZAMIATA ŠTO NAPADAJU UBOGE! OMETAČI PROLAZA! ZAGADIVAČI NADE! A PRITOM NE GOVORIM O MARJI TEREZI KOVALSKI, PARMSKOJ KARTUZJANKI, I NJENOJ BANDI S LAŽNIM LOMOVIMA... I ONDA SVI ONI AMATERI KOJI ŽELE DA BUDU NEKO I NEŠTO, PA ODRONI, NALETI VETROVA, KRIVO ZASAĐENI, MIKROBI I MUTANTSKE BAKTERIJE... AH... U ZLO VREME ŽIVIMO! BOGOVI VIŠE NIŠTA NE TAJE, NE OBUZDAVAJU SE VIŠE NI U ČEMU I TAKO SAMO ZADAJU SVAKOJAKE GLAVOBOLJE STATISTIČARIMA!

TAKO JE! NAŠIM PUŠTARAMA VLADA NESIGURNOST... KOLIKO GOD PUTA PONOVIH, NEĆE BITI DOVOLJNO!

EVO, VEĆ NEKOLIKO SATI KAKO SE VOZIMO BEZ IKAKVE BITNIJE NEZGODE I SVE BI BILLO SAVRŠENO DA NEMA OVIH VRTOGLAVIH PROVALJA!

BAŠ ČUDNO, NA TRI KILOMETRA SMO OD IAMANŠA, A OD OVIH KLANACA NI TRAGA NA MAPI!

OPUŠTENI, MILA... TO SU NOVI PUTI, A MI IMAMO STARU KARTU!

OH, ALI UPRAVO SAM PRIMETIO DA NAM JE REZERVOAR NA IZMAKU...

...A KAKO NEVOJJA NIKAD NE DOLAZI SAMO, EVO NAPADAJU NAS I BANDE OPAKIH OMETACA PROLAZA!

NARAVNO, SADA SVE TO DELUJE TAKO DALEKO, A I SAMA ČINJENICA DA JA SAD UDOBNO SEDIM ZA RADNIM STOLOM U SVOM MALOM TOPLOM ATELJEJU DOK VAM PREPRIČAVAM SVE TE NEVOJJE KOJIMA JE NAŠE PUTOVANJE BILLO POPLOČANO, DOKAZUJE KAKO SMO USPELI DA SE IZVUČEMO ŽIVI I ZDRAVI.

PA IPAK, SAVRŠENO SE SEĆAM DA SAM U VREME TOG DOGAĐAJA OSEĆAO KAKO U MENI DOMINIRA IZVESNA ZABRINUTOST POMEŠANA S NEUMITNOM MALODUŠNOM IDEJOM DA MI JE KUCNULO POSLEDNJI ČAS... ŠTO SE TIČE MOJE ŽENE, KOJA SE DOSAĐIVALA NA ZADNEM SEDIŠTU S NAŠOM ČEROM, I ONA JE BILA POPRILIČNO TUŽNA.

IKO BI MOGAO DA NAS KRIM ŠTO SMO IMALI TAKVU REAKCIJU? SASVIM SIGURNO NE NEKO OD VAS KOJI STE VEĆ IMALI POTEŠKOĆA S NEKOM OD TIH ZLOGLASNIH BANDI OMETACA PROLAZA... BAREM ONI KOJI SU PREŽIVELI, HA-HA-HA!

PRI SVEMU TOME, SNAŽNO UVERENI DA NAS NIKO NEĆE PREKORITI, DVA ILI TRI MINUTA BILI SMO OBUZETI STREPNJOM, MELANHOIJOM I OSTALIM OSEĆANJIMA TE VRSTE...

ALI PAZITE... NE VIŠE OD TRI MINUTA, JER NISAM ZALUD ČITAVE GODINE RADIO NA AVANTURAMA PORUČNIKA **BLUBERIJA** (HVALA VAM NA LEPIM PISMIMA), KOJI UVEK NADE NAČIN DA SE POBEDONOSNO IZVUČE IZ INAČE POTPUNO BEZIZLAZNIH SITUACIJA, IAKO SE NA KRAJU SVAKE PRETHODNE EPIZODE ČESTO PRIUPITAMO KAKO ĆE SAMO USPETI DA SE IZVUČE, E, PA, DRAGI MOJI PRJATELJI, TO ĆETE SAZNATI KAD PROČITATE SLEDEĆI BROJ „**PILOTA**“ U NASTAVKU UZBUDLJIVIH AVANTURA PORUČNIKA **BLUBERIJA**... OVAJ...

DAKLE, POPUT TOG BAJE, ODLUČIO SAM DA ORGANIZUJEM SVOJU ODBRANU...

EVO NEKOLIKO ORUŽJA KOJE SAM NAŠAO U PRILJAŽNIKU AUTOMOBILA: NOŽ SA DVA SEČIVA, LASERSKU PUŠKU SA UGRADENOM ELEKTROSTATIČKOM INDUKCIJOM, NAŽALOST IAZNU, DVA MAT PUŠKOMITRALJEZA S TRISTA ŠARŽERA (SUVENIR IZ MOJE VOJNE SLUŽBE U ALŽIRU) I JEDAN SANDUK RUČNIH BOMBI ŠTO IH JE NEKI TIP SVOJEVREMENO ZABORAVIO NA STEPENIŠTU ZA VREME DEMONSTRACIJA IZ MAJA 1968... I TO JE BILLO SVE!

TADA SAM ZAPRAVO ZAŽALIO ŠTO NISAM POSTUPIO KAO GOTIB, KOJI JE SPOJIO KUPOLU S DVA MITRALJEZA KALIBRA 12/7 S KROVOM SVOG BLINDIRANOG RENOA...

PA IPAK, BORBA JE BILA SUROVA DA SUROVIJA NE MOŽE BITI!

KLODIN!
ISPRIČAJ ŠTA SE
POSLE DESILO!

DESILO SE ONO ŠTO SE MORALO DESITI: PADAMO PRED NJIHOVOM NADBROJNOŠĆU... NAJPRE NAS ČVRSTO VEZUJU, ZATIM NAS VODE KROZ LAVIRINT PODZEMNIH TUNELA I MRAČNIH PEČINA, A TAMO JE JEDNA OGROMNA SALA IZDUBLJENA DUBOKO USRED PLANINE - PRIBEŽIŠTE OMETAČA PROLAZA! JEDVA DA IMAMO NEŠTO VREMENA DA SE DIVIMO IMPRESIVNIM RAZMERAMA TOG MESTA, KAD NAS BACAJU U GROTLJO VLAŽNE ČEVIJE, ISKLESANE U ISTOJ STENI I BEDNO OSVETLJENE PUKETAVOM BAKIJOM... NEKI ČOVEK NAORUŽAN DO ZUBA, LICA SKRIVENOG IZA NAOCARA SA ZATAMNJENIM STAKLIMA, BUDNO MOTRI NA NAS... USKORO DO NAS STIŽE ODJEK HIJADU GLASOVA KOJI ISPEVAJU VARVARSKE NAPEVE: „NEMA PROLAZA, LAHIRE“ I „OH, LJUPKA BARIKADO“. TEMPO JE BRZ, IZRAZITO SVING, UPRKOS TROPETINSKOM TAKTU... KRV MI SE LEDI U ŽILAMA JER SAM PREPOZNALA PESME KOJE PO TRADICIJI PRETHODE TURISTIČKIM ŽRTVOVANJIMA... U POLJUTAMI HVAŤAM PRESTRAVLJEN POGLED SVOC MUŽA... I ON JE SIVATIO: IZGUBLJENI SMO! NE! ČUDO! SPASENI SMO! STRAŽAR SE DEMASKIRA I NASTAJE ZAPREPAŠĆENJE. PREPOZNAJEMO JEDNOG OD GLAVNIH UREDNIKA „PILOTA“... OBJAŠNJAVA NAM DA UPRAVO STAŽIRA ZA MESTO OMETAČA PROLAZA! KAKVA NESVAKIDAŠNJA PODUDARNOST... ISTOG TRENUTKA NAS ODVEZUJE I POKAZUJE NAM TAJNI IZLAZ, KROZ KOJI IZNOVA BEŽIMO, ALI PRE TOGA U PROLAZU KRADEMO KANIŠTER NAFTJE... UBRZO POTOM BEŽIMO U NOĆ KOJA SE SPUŠTA, DIRNUTI SAMOM POMIŠLJU NA TOG ČOVEKA KOJI JE SVE RIZIKOVAO NE BI LI NAS SPASAO!⁽¹⁾

(1) ŽELIM DA UMIRIM ČITAOCA... NEBITNO JE KAKO SE NAŠ SPASILAC IZVUKAO... ALI SVI UREDNICI ČASOPISA SU ŽIM I ZDRAVI.

I USLEDI NOĆNA VOŽNJA... NIŠTA BITNO SPOMENA... USKORO SMO NAPUŠTALI PLANINU BLAGO ZARUMENELU SVETLOŠĆU ZORE KOJA SE BUDILA KAKO BISMO PRISTUPLI ČUVENOJ KONTEJNERSKOJ PUSTINJI ZAPADNE FRANCUSKE.

MORAĆEMO DA IZVADIMO ANTI-RADIJACIJSKE UNIFORME IZ KOFERA, DRAGA!

OH... SUPRŠ! KONAČNO ĆU MOĆI DA OBUČEM SVOJ NOVI G. U. Z. OD DOROTI BIS!

5

I TU, U TOJ PUSTINJI, BILI SMO SVEDOCI JEDNE U ISTO VREME BOLNE I SMEŠNE SCENE...
BIL JE DESET IZJUTRA I MORILA NAS JE GLAD, PA SMO ODLUČILI DA STANEMO I POČASTIMO SE SOLIDNOM UŽINOM U HLAĐU JEDNE OGROMNE GOMILE BETONSKIH KONTEJNERA.

KOJA SU BESMISLICA OVE UNIFORME...
NESKVIK MI SE RAZIHO SVE DO CIPELA!
I TO SVE ZBOG OVOG ATOMSKOG OTPADA!

ŠTA HOĆEŠ? SAD KAD SU SVA
MORSKA OKNA ISPUNJENA, TREBA
NEGDE ODLOŽITI SVE TE IZOTOPE!

E, DA... TO JE NAPREDAK! TAKAV TI JE ŽVOT -
DANAS SI PUPOLJAK, A SUTRA TE VIŠE NEMA...

PRAVO KAŽEŠ...

JOŠ MALO
KAŠE?!

IZNENADA, BAŠ KAD SMO PONOVO KRENULI NA PUT...

HEJ!
VI
TAMO!

JESTE LI VI UPRAVO
PRAVI PİKNIK
KRAJ PUTA?
ODGOVARAJTE!

PRIZNAJEM, GOSPO-
DINE POZORNICE...

E, SAD ĆETE SAZNATI KOLIKO
KOŠTA BACANJE MASNIH PA...
PAPIRA... KAH-KAH... NAJSTROŽA...
KHRRRHHH... KAZNA... GOSPODE...
VRTI MI SE U GLAVI! ARGH!

ŠTA MU JE?

LOŠE MU JE!

PODLEGAO JE SMRTONOSNOJ DOZI
RADIJACIJE! NIJE IMAO VREMENA NI DA
NAM ZABELEŽI REŽISTARSKÉ TABLICE!
SREĆA NAŠA!

TI NADZORNICI ZAŠTITE
ŽIVOTNE SREDINE BAŠ IMAJU
OPASAN POSAO...

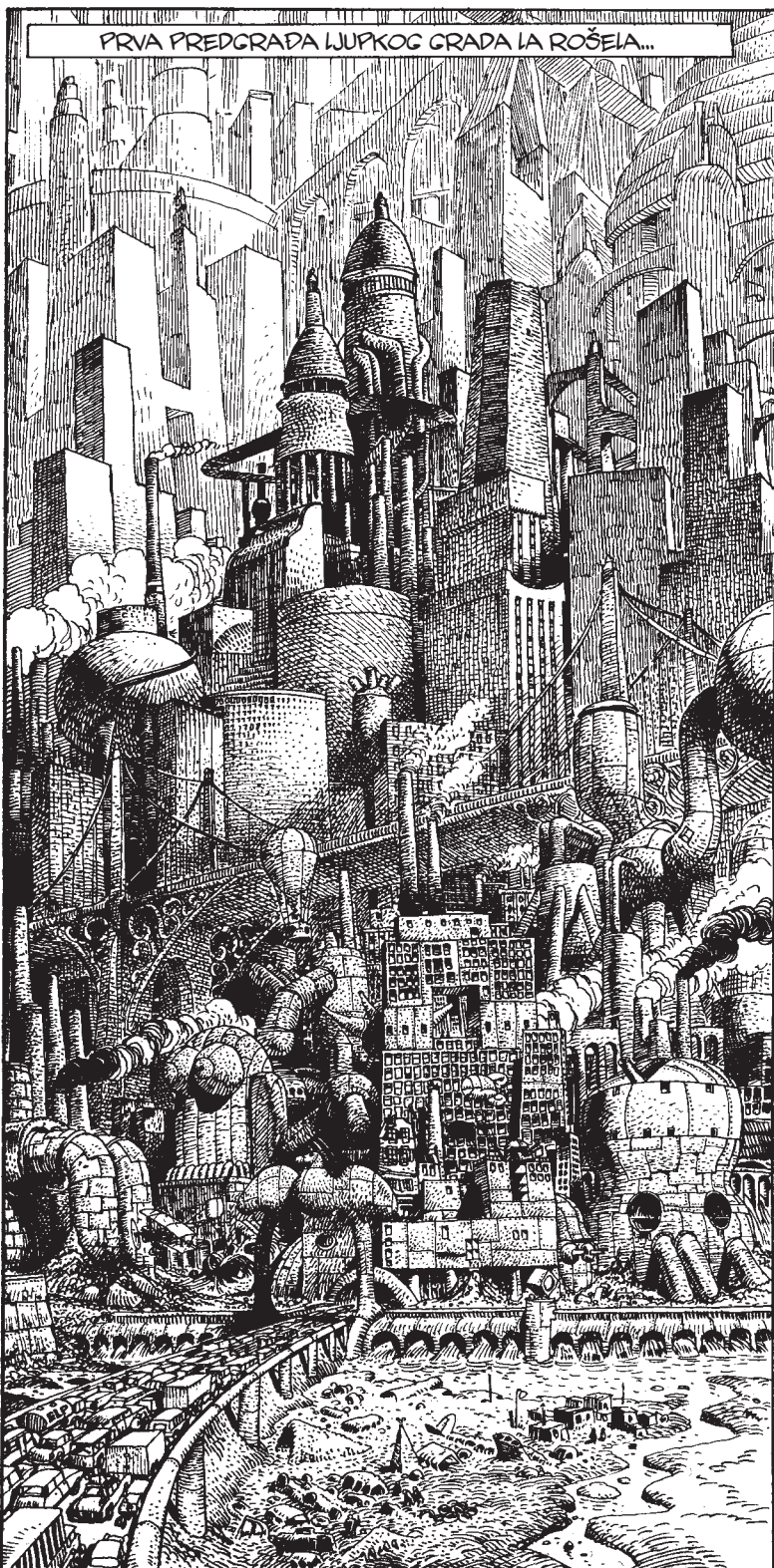
DA, ALI ZAHVALJUJUĆI NJIMA,
VIŠE NEMA TOLIKO MASNIH
PAPIRA ŠTO LETE UNAOKOLO.

I KAŽE SE REGISTRARSKÉ,
A NE REŽISTARSKÉ.

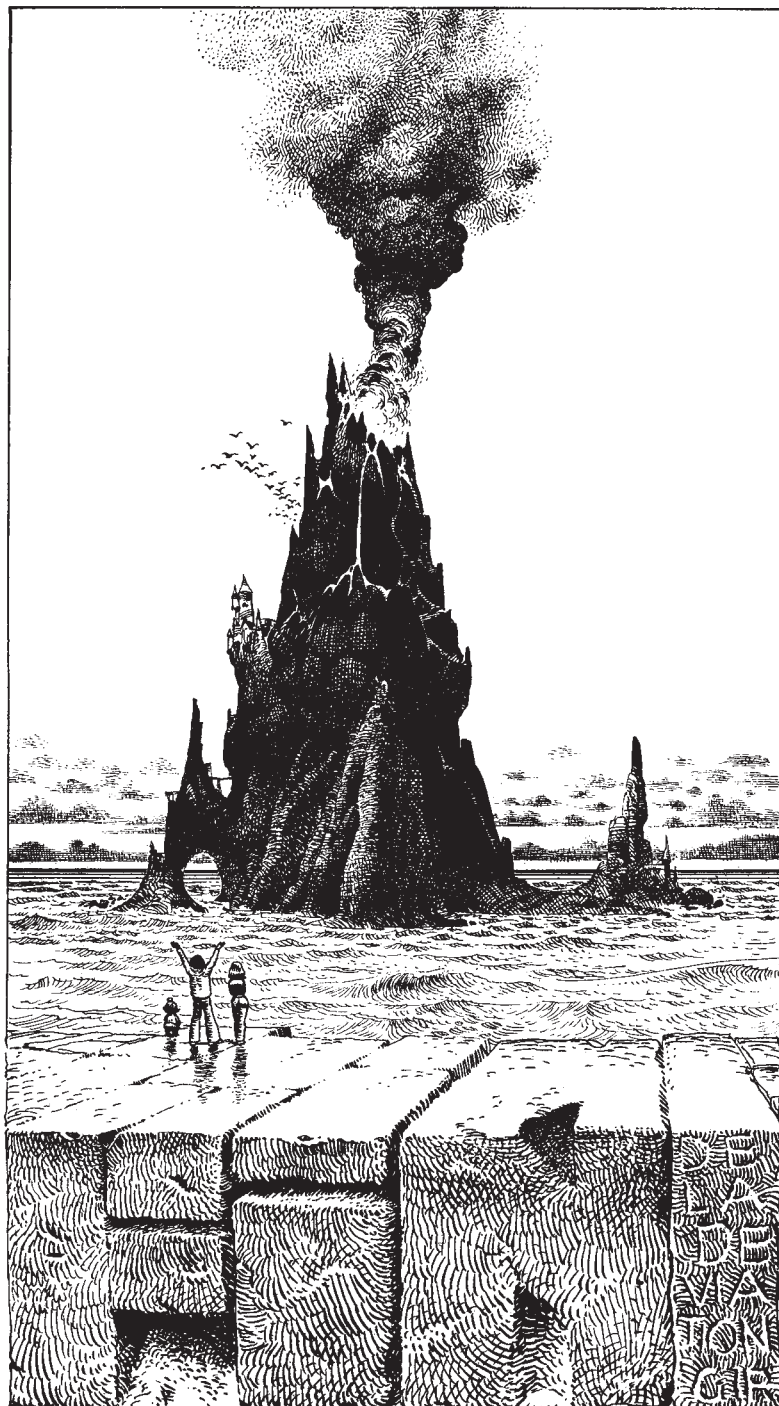
PFFF...

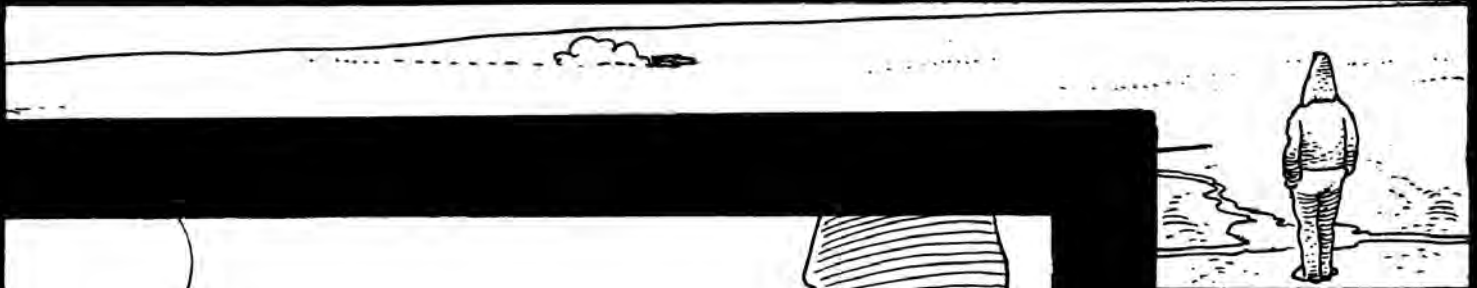
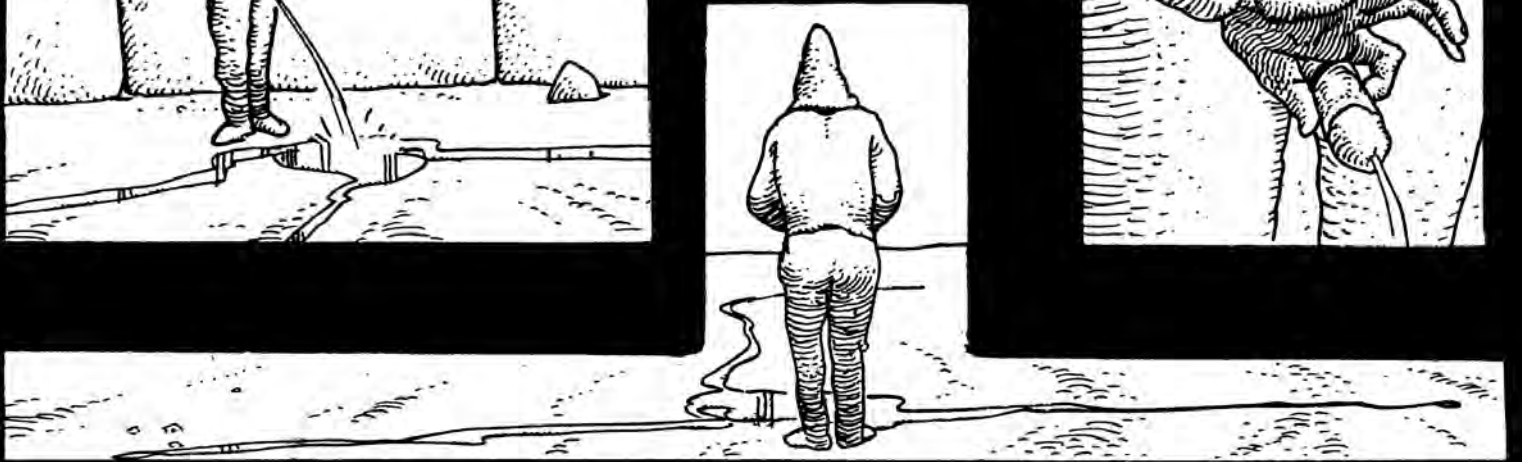
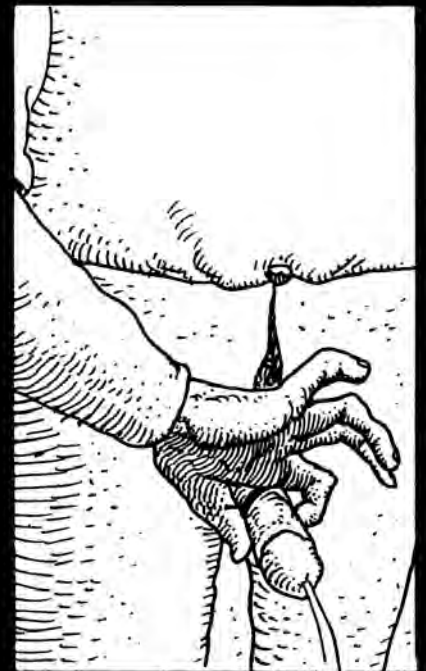

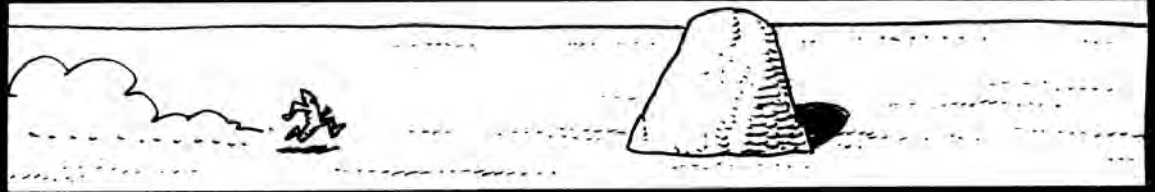
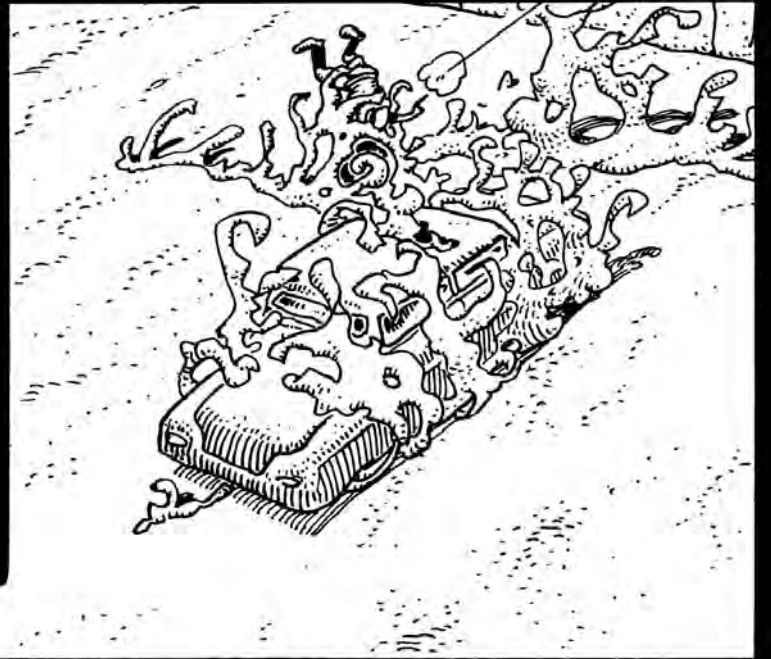
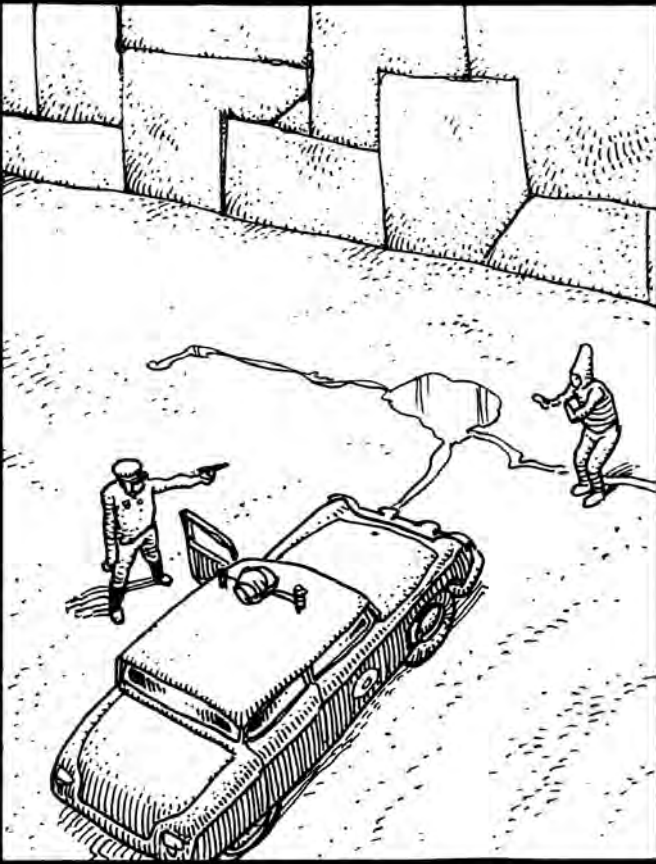
6

...ZATIM GROZNIČAVO ČEKANJE NA KEJU... USKORO ĆE NAS DO OSTRVA RE PREBACITI TRAJEKT KOJI SE POLAKO NAZIRE U DALJINI... OSTRVO RE, GDE ĆEMO OD JUTRA, PREKO PODNEVA, PA SVE DO VEČERI PROVODITI DIVNI ODMOR I ŽIVETI NOVE AVANTURE, ILI KAKO JE TO LEPO REKAO KIPLING: „TO JE VEĆ DRUGA PRIČA ZA STRIP“.

NARZAC

UN MONDE EN PLEINE MUTATION

MORBOS 75

ARZACH

